KOMISJA
EUROPEJSKA

WYSOKI PRZEDSTAWICIEL UNII
DO SPRAW ZAGRANICZNYCH I
POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA

Bruksela, dnia 10.2.2020 r.
JOIN(2020) 3 final

WSPÓLNE SPRAWOZDANIE DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

Sprawozdanie w sprawie ogólnego systemu preferencji taryfowych za okres 2018–2019

{SWD(2020) 16 final} - {SWD(2020) 17 final} - {SWD(2020) 18 final} -
{SWD(2020) 19 final} - {SWD(2020) 20 final} - {SWD(2020) 21 final} -
{SWD(2020) 22 final} - {SWD(2020) 23 final} - {SWD(2020) 24 final} -
{SWD(2020) 25 final}

1. WPROWADZENIE

Poprzez ogólny system preferencji taryfowych (GSP)[i] UE jednostronnie wspiera kraje rozwijające się, aby za pośrednictwem handlu osiągnąć zrównoważony rozwój. Dzięki preferencjom handlowym propaguje się uniwersalne wartości praw człowieka, podstawowych norm pracy, ochrony środowiska i dobrych rządów.

Niniejszemu **trzeciemu sprawozdaniu dwuletniemu w sprawie GSP towarzyszy dziesięć wspólnych dokumentów roboczych służb (Komisji Europejskiej i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa).** W dokumentach tych przedstawiono ocenę dotyczącą wyników działalności dziewięciu beneficjentów rozwiązania GSP Plus oraz trzech beneficjentów rozwiązania „wszystko oprócz broni" (EBA) w ramach zwiększonego zaangażowania.

Niniejsze sprawozdanie dotyczy w szczególności:

1. **stopnia, w jakim kraje korzystające wykorzystują** system;
2. szeregu **nadrzędnych tematów**, w tym kary śmierci, przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego, pracy dzieci i ochrony środowiska;
3. **partnerstw**: przykładów sposobów, w jakie UE współpracuje z partnerami, aby uczynić GSP bardziej skutecznym.

Sprawozdanie sporządzono na podstawie wizyt monitorujących przeprowadzonych przez UE, przeglądu śródokresowego GSP[ii] oraz relacji UE z krajami partnerskimi (w tym w ramach dialogów na temat praw człowieka), organizacjami międzynarodowymi, społeczeństwem obywatelskim i przemysłem. Specjalny dialog ze społeczeństwem obywatelskim odbył się w dniu 16 lipca 2019 r.[iii]

2. NAJWAŻNIEJSZE ASPEKTY

Beneficjenci GSP czynią postępy. W latach 2018–2019 zniesiono preferencje w ramach systemu dla kilku krajów, ponieważ osiągnęły status ekonomiczny wyższego średniego dochodu. Ponadto unijny **program negocjacji zakończony powodzeniem** przyczynił się do opuszczenia GSP przez kraje ze względu na przystąpienie przez nie do dwustronnych uzgodnień preferencyjnych z UE. Na koniec 2019 r. system obejmował **71 beneficjentów**, tj. 11 mniej niż odnotowano w ostatnim sprawozdaniu.

Jeżeli chodzi o wpływ preferencji, **wzrosło znaczenie GSP** w liczbach bezwzględnych i względnych. Pomimo zmniejszającej się liczby beneficjentów wartość przywozu do UE z krajów objętych GSP wzrosła o 16,2 %, tj. ze 158 mld EUR w 2016 r. do 183,6 mld EUR w 2018 r. (ogólnie przywóz do UE wzrósł o 13,3 %). Z tego wartość przywozu z zastosowaniem GSP wyniosła 68,9 mld EUR.

GSP jest **szczególnie istotny dla krajów najuboższych**: w 2018 r. udział krajów najsłabiej rozwiniętych (LDC) w ogólnym przywozie UE osiągnął 2,2 %, tj. ponad dwukrotnie więcej niż udział LDC w przywozie światowym (0,98 % w 2017 r.[iv]). Beneficjenci EBA odnotowali wzrost swojego preferencyjnego wywozu do UE o 15,3 %.

Wartość preferencyjnego przywozu z **afrykańskich krajów korzystających z GSP** do UE wzrosła o 17,2 % i osiągnęła 3,3 mld EUR. **Mauretania** zwiększyła swój wywóz w ramach GSP o 62 %, a **Senegal** o 44 %. Udział przywozu do UE z państw afrykańskich w ramach GSP pozostaje jednak stosunkowo niski, stanowiąc mniej niż

5 % całego przywozu, pomimo faktu, że **38 spośród 71 beneficjentów jest z Afryki.** Najbardziej znaczącymi sektorami korzystającymi z GSP są sektory odzieżowe, w przypadku których inne kraje są na ogół bardziej konkurencyjne. Ponieważ GSP oferuje możliwości w wielu innych sektorach (m.in. żywność przetworzona), można go wykorzystać w większym stopniu. Brak świadomości istnienia systemu oraz czynniki ograniczające zdolność wywozową afrykańskich przedsiębiorstw również nie są bez znaczenia.

W 2018 r. **stopień wykorzystania preferencji handlowych** w ramach GSP wzrósł do 81,8 % (78,8 % w 2016 r.). W przypadku EBA było to 93,4 %. Korzyści uzyskano głównie w sektorze odzieżowym, ponieważ dywersyfikacja wywozu nadal stanowi wyzwanie.

Unijni importerzy i przemysł unijny obecni w krajach korzystających z GSP wspierają program działań na rzecz zrównoważonego rozwoju i mogą odgrywać pozytywną rolę, zwłaszcza w propagowaniu reform na rynku pracy oraz w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Branże eksportujące, na przykład w **Pakistanie, Bangladeszu, Mjanmie/Birmie i na Sri Lance** chciałyby sprostać normom międzynarodowym. Wynika to bezpośrednio z faktu, że (europejscy) nabywcy nalegają na odpowiedzialny łańcuch dostaw, i ma szerszy wpływ na te kraje.

Beneficjenci GSP Plus poczynili **postępy w zakresie skutecznego wdrażania 27 konwencji międzynarodowych wymienionych w rozwiązaniu. Podjęli oni również dodatkowe zobowiązania**. Wszystkie kraje objęte GSP Plus podpisały **porozumienie paryskie**, niekiedy w odpowiedzi na wnioski w ramach wizyt monitorujących dotyczących GSP Plus (**Filipiny**). **Armenia** podpisała Drugi protokół fakultatywny do Międzynarodowego paktu ONZ praw obywatelskich i politycznych (MPPOiP), skutecznie znoszący karę śmierci, oraz do Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (CRPD).

W odniesieniu do **pracy dzieci** w następstwie ostatniej wizyty monitorującej **Mongolia** wyraziła zgodę na przeprowadzenie misji obserwacyjnej dotyczącej pracy dzieci. W **Pakistanie** przeprowadza się badanie na temat pracy dzieci dotyczące całego kraju. Na **Sri Lance** udało się ograniczyć pracę dzieci z 16 % do 1 % dzięki pionierskim „strefom wolnym od pracy dzieci". Z kolei w **Boliwii** podniesiono minimalny wiek dopuszczania do pracy do międzynarodowej minimalnej normy wynoszącej 14 lat. W **Republice Zielonego Przylądka** poczyniono postępy w zakresie kryminalizacji wykorzystywania nieletnich do prostytucji i celów seksualnych oraz ułatwiania ich wykorzystywania. W **Paragwaju** przyjęto krajową strategię mającą na celu wyeliminowanie pracy dzieci do 2024 r.

Beneficjenci dotrzymują zobowiązań również po opuszczeniu GSP. Na przykład w 2019 r. **Paragwaj** – po tym jak wyszedł z systemu GSP – dobrowolnie przedstawił sprawozdanie śródokresowe na temat wdrażania zaleceń wydanych w ramach powszechnego okresowego przeglądu praw człowieka przez Radę Praw Człowieka.

W niektórych krajach **zobowiązania są podejmowanie przed ubieganiem się o objęcie systemem GSP Plus**: w dniu 14 października 2019 r. w ramach agendy ubiegania się o objęcie GSP Plus **Uzbekistan** przyjął przepis dotyczący przystąpienia do protokołu kartageńskiego o bezpieczeństwie biologicznym.

Nadal jednak **istnieją wyzwania związane ze zgodnością z wymogami w zakresie GSP**: przestrzeń społeczeństwa obywatelskiego ulega zmniejszeniu, zwłaszcza w **Pakistanie i na Filipinach**. Wezwania do (wykonania) kary śmierci stały się bardziej stanowcze, m.in. na **Sri Lance, w Mongolii i na Filipinach**. Większość beneficjentów boryka się z wyzwaniami, jeżeli chodzi o **wolność zrzeszania się**.

Kraje, które są **niechętne, aby rozwiązać kwestie budzące obawy i podjąć w tym zakresie stosowne działania, są poddawane kontroli**. Unia wzmogła, w drodze zwiększonego zaangażowania, dialog z **Bangladeszem, Kambodżą i Mjanmą/Birmą**, tak aby nalegać na konkretne działania i trwałe rozwiązania w odniesieniu do poważnych problemów z przestrzeganiem podstawowych praw człowieka i praw pracowniczych.

Zaangażowanie we współpracę z każdym z krajów przebiega w inny sposób.

W ramach zaangażowania we współpracę z **Bangladeszem** skoncentrowano się na zgodności z konwencjami MOP. Podczas unijnej misji obserwacyjnej w październiku 2019 r. władze Bangladeszu wyraziły zgodę na opracowanie planu działania wraz z terminami mającego na celu zwiększenie praw pracowniczych, zwłaszcza dostosowanie banglijskiej ustawy o pracy i ustawy o Strefie Przetwórstwa Eksportowego.

Jeżeli chodzi o **Mjanmę/Birmę**, obawy związane z prawami człowieka i prawami pracowniczymi omówiono w trakcie misji obserwacyjnych wysokiego szczebla w październiku 2018 r. i lutym 2019 r. Rozmowy kontynuowano podczas pierwszego w historii posiedzenia urzędników wysokiego szczebla UE i Mjanmy/Birmy w maju 2019 r. oraz dialogu między UE i Mjanmą/Birmą dotyczącego praw człowieka, któremu współprzewodniczył Specjalny Przedstawiciel UE ds. Praw Człowieka w czerwcu 2019 r.

Brak poprawy sytuacji w **Kambodży** w zakresie praw człowieka i praw pracowniczych doprowadził do uruchomienia procedury tymczasowego wycofania preferencji taryfowych.

3. ZMIANY, KTÓRE NASTĄPIŁY OD CZASU OSTATNIEGO SPRAWOZDANIA

Ogólny system preferencji taryfowych składa się z **trzech rozwiązań**.

W ramach **ogólnego rozwiązania GSP** UE przyznaje **niższe** stawki taryf celnych dla produktów objętych około 66 % pozycji taryfowych i pochodzących z krajów o niskim lub średnim niższym dochodzie, które nie korzystają z innego rodzaju preferencyjnego dostępu do rynku UE.

W przypadku państw korzystających ze **szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów** (**GSP Plus**) UE **eliminuje** taryfy celne dla produktów zasadniczo objętych tymi samymi pozycjami taryfowymi.

W ramach rozwiązania **„wszystko oprócz broni”** (**EBA**) UE udziela krajom sklasyfikowanym przez ONZ jako kraje najsłabiej rozwinięte (LDC) bezcłowego i bezkontyngentowego dostępu w odniesieniu do wszystkich przywożonych produktów oprócz broni i amunicji. Zawierając z UE umowę o wolnym handlu (FTA), beneficjenci nie tracą statusu EBA.

3.1. Aktualizacje legislacyjne

Komisja Europejska przyjęła szereg aktów prawnych związanych z rozporządzeniem:

- **zniesienie preferencji w odniesieniu do produktów**: rozporządzeniem Komisji z dnia 12 lutego 2019 r. zawieszono preferencje taryfowe dla szeregu produktów na lata 2020–2022 dla trzech państw beneficjentów: **Indii, Indonezji i Kenii**[v]**;**
- **usunięcie z wykazu beneficjentów GSP:** krajom, które przez trzy kolejne lata osiągnęły status ekonomiczny wyższego średniego dochodu, cofnięto status GSP: **Kamerun, Fidżi, Gruzja, Irak, Wyspy Marshalla i Tonga**[vi] (1 stycznia 2017 r.) oraz **Paragwaj**[vii] (1 stycznia 2019 r.);
- kilka krajów straciło status beneficjenta ze względu na zawarcie z UE **umowy preferencyjnej**: **Wybrzeże Kości Słoniowej, Ghana i Suazi** (1 stycznia 2019 r.), **Gruzja** (1 stycznia 2017 r.)[viii] oraz **Ukraina** (1 stycznia 2018 r.)[ix].

Niektóre państwa utraciły preferencje w ramach rozwiązania EBA, ponieważ straciły status LDC: **Samoa** (1 stycznia 2019 r.)[x] i **Gwinea Równikowa** (1 stycznia 2021 r.)[xi] (w każdym przypadku po 3-letnim okresie przejściowym liczonym od dnia, w którym straciły status).

Inne akty prawne związane z rozporządzeniem w sprawie GSP:

- rozporządzenie wykonawcze Komisji z dnia 16 stycznia 2019 r.[xii] wprowadzające **środki ochronne** wobec przywozu ryżu siewnego indyjskiego pochodzącego z **Kambodży i Mjanmy/Birmy;**
- Decyzja wykonawcza Komisji z dnia 11 lutego 2019 r. w sprawie wszczęcia procedury **tymczasowego wycofania preferencji taryfowych przyznanych Kambodży**[xiii].

3.2. Nadchodzące zmiany

Państwa beneficjenci systemu GSP, które Bank Światowy sklasyfikuje jako państwa, których gospodarka przez trzy kolejne lata osiąga wyższy średni dochód, tracą status beneficjenta GSP. W związku z tym od dnia 1 stycznia 2021 r. **Nauru, Samoa i Tonga** zostaną usunięte z wykazu państw beneficjentów.

Inne kraje sklasyfikowano jako kraje o wyższym średnim dochodzie od 2018 r. (**Armenia**) i 2019 r. (**Sri Lanka**). **Wietnam** straci status beneficjenta GSP dwa lata po zbliżającym się wejściu w życie umowy o wolnym handlu zawartej z UE. Podmioty gospodarcze będą jednak mogły stosować cła wynikające z GSP, jeżeli będą one bardziej korzystne.

Tymczasem planuje się zniesienie preferencji dla szeregu LDC. Oznacza to usunięcie z wykazu krajów korzystających z EBA po upływie okresu przejściowego wynoszącego trzy lata. Następnie będą mogły one ubiegać się o objęcie GSP Plus, jeżeli spełniają warunki, lub korzystać z ogólnego rozwiązania GSP. W 2023 r. zostaną zniesione preferencje dla **Bhutanu**; w następnej kolejności dla **Wysp Świętego Tomasza i Książęcej;** a w 2024 r. – dla **Wysp Salomona**. Data zniesienia preferencji dla **Tuvalu i Kiribati** zostanie ustalona w 2021 r. W tym samym roku może zostać zalecone zniesienie preferencji dla **Bangladeszu, Laotańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej, Mjanmy/Birmy, Nepalu i Timoru Wschodniego** .

Dwa kraje, które korzystają z ogólnego GSP (**Tadżykistan i Uzbekistan**) wyraziły zainteresowanie dołączeniem do rozwiązania GSP Plus.

3.3. Przyszłe rozporządzenie w sprawie GSP

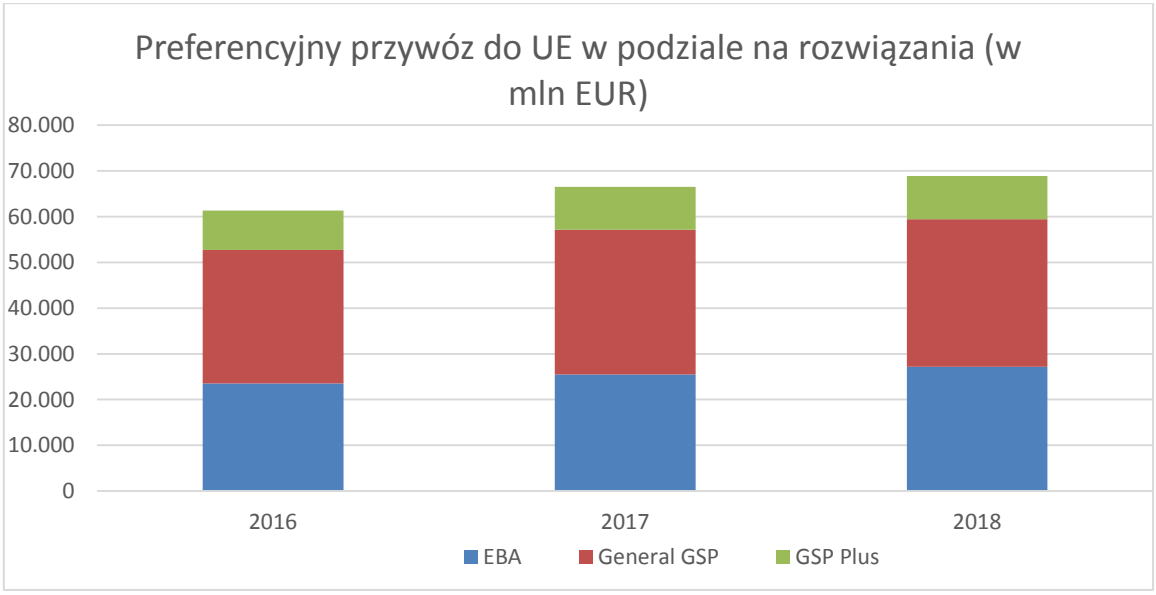
Obecne rozporządzenie w sprawie GSP wygaśnie w dniu 31 grudnia 2023 r. Aby umożliwić podmiotom gospodarczym i beneficjentom dostosowanie się do nowego rozporządzenia, Komisja rozpoczęła przygotowania do przyjęcia nowego rozporządzenia. Planuje się, że w ramach nowego rozporządzenia będzie realizowana ta sama polityka mająca na celu ułatwienie zrównoważonego rozwoju gospodarczego, społecznego i środowiskowego państw beneficjentów, w tym poszanowanie dobrych rządów i praw człowieka, przy czym głównym celem będzie wyeliminowanie ubóstwa. Konsultacje publiczne zostaną przeprowadzone w 2020 r.

W dniu 14 marca 2019 r. Parlament Europejski przyjął rezolucję nieustawodawczą w sprawie wdrożenia rozporządzenia w sprawie GSP[xiv]. Parlament Europejski uznaje pozytywny wpływ rozporządzenia w sprawie GSP i wydaje szereg zaleceń w związku z opracowywaniem przyszłego rozporządzenia w sprawie GSP. W szczególności przyszłe rozporządzenie powinno zachęcać do dywersyfikacji, położyć większy nacisk na poprawę norm środowiskowych oraz poprawić monitorowanie.

4. GSP DZIAŁA: KORZYŚCI GOSPODARCZE DLA KRAJÓW ROZWIJAJĄCYCH SIĘ

W okresie sprawozdawczym obejmującym lata 2018–2019, pomimo niskiej liczby beneficjentów GSP, ogólna wartość przywozu do UE z krajów objętych GSP znacznie wzrosła z 61,3 mld EUR w 2016 r. do 68,9 mld EUR w 2018 r. 32,3 mld EUR pochodziło z krajów korzystających z ogólnego rozwiązania GSP, około 9,5 mld EUR od beneficjentów GSP Plus, a 27,1 mld EUR z krajów korzystających z EBA[xv].

Wykres 1. Wartość przywozu do UE w ramach trzech rozwiązań GSP

Analizując **łączny przywóz do UE** (w tym przywóz niepreferencyjny) w latach 2016–2018, przywóz z państw beneficjentów GSP wzrósł o 16,2 %. Kraje korzystające z EBA odnotowały wzrost wywozu do UE o 9,9 %, beneficjenci GSP Plus o 13,4 %, a w ramach ogólnego rozwiązania GSP – o 18,8 %. **Indie** są beneficjentem GSP posiadającym największy udział w ogólnym przywozie (w tym przywozie niepreferencyjnym), za nimi plasuje się **Wietnam**, **Nigeria**, **Bangladesz** i **Indonezja**.

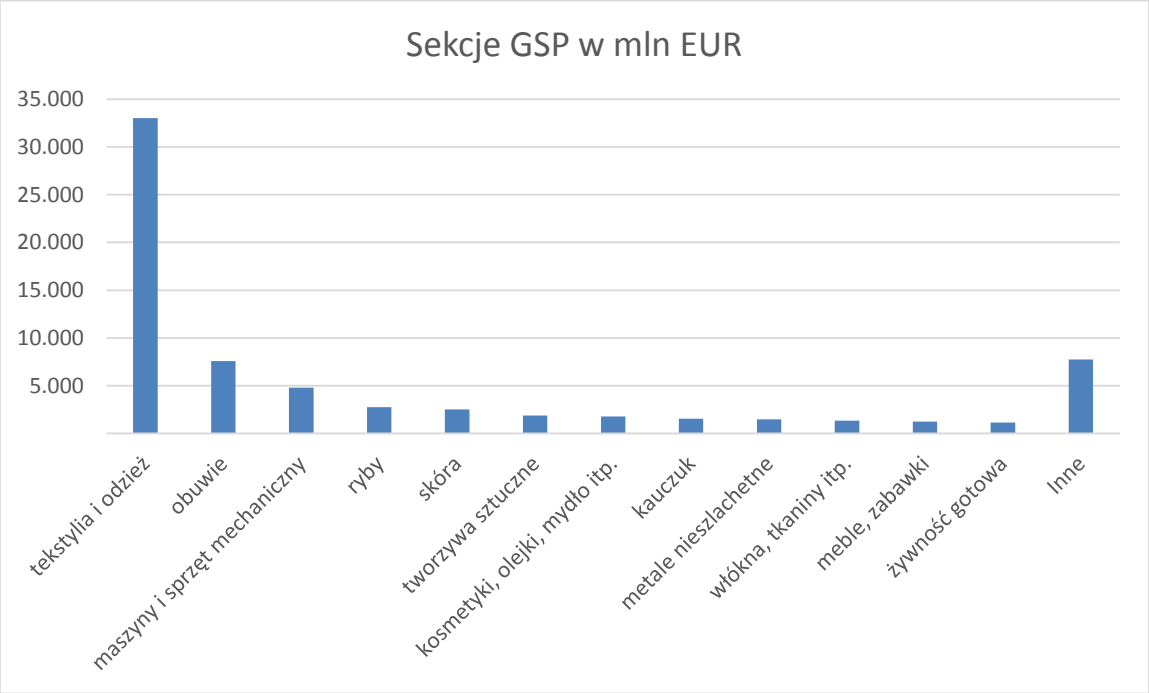
Uwzględniając jedynie **przywóz preferencyjny**, **Bangladesz** stał się najważniejszym partnerem UE w ramach GSP, a zaraz za nim uplasowały się **Indie, Indonezja, Wietnam i Pakistan**.

Tabela 1. Wartość przywozu do UE w ramach GSP od głównych beneficjentów (w mln EUR) oraz ich udział procentowy w ogólnym przywozie i łącznym przywozie do UE w ramach GSP w 2018 r.

Kraj korzystający z GSP	Przywóz w ramach GSP (w mln EUR)	Całkowity przywóz do UE (w mln EUR)	Udział GSP państwa w jego przywozie do UE	Udział GSP państwa w całkowitym przywozie w ramach GSP do UE	% przywozu jako udział w całkowitym unijnym przywozie w mln
Bangladesz	16.776	17.401	96,4%	24,4%	0,96%
Indie	16.378	43.601	37,6%	23,8%	2,41%
Wietnam	8.994	37.531	24,0%	13,1%	2,07%
Indonezja	6.616	15.557	42,5%	9,6%	0,86%
Pakistan	5.885	6.740	87,3%	8,5%	0,37%
Kambodża	4.987	5.255	94,9%	7,2%	0,29%
Mjanma/Birma	1.926	2.189	88,0%	2,8%	0,12%
Filipiny	1.915	7.490	25,6%	2,8%	0,41%
Sri Lanka	1.365	2.755	49,5%	2,0%	0,15%
Mozambik	1.219	1.840	66,3%	1,8%	0,10%
Senegal	367	543	67,6%	0,5%	0,03%
Mauretania	353	523	67,4%	0,5%	0,03%
Malawi	260	301	86,6%	0,4%	0,02%
Tanzania	256	473	54,2%	0,4%	0,03%
Etiopia	236	642	36,8%	0,3%	0,04%
Laos	182	251	72,6%	0,3%	0,01%
Uganda	131	471	27,9%	0,2%	0,03%
Nigeria	115	18.715	0,6%	0,2%	1,03%

Pod względem **sekcji** produktów większość przywozu w ramach GSP (47,9 % z 33 mld EUR) pozostaje w sekcji **artykuły odzieżowe i odzież**, a za nią plasuje się **obuwie** (11 %), **urządzenia mechaniczne** (7 %), **przetwory rybne** (4 %), **wyroby ze skóry** (3,7 %) oraz **tworzywa sztuczne** (2,7 %) – zob. wykres 2.

Wykres 2. Główne sekcje produktów w unijnym przywozie w ramach systemu GSP w 2018 r.

4.1. Przegląd śródokresowy: GSP jest skuteczny

W 2018 r. Komisja przedstawiła Parlamentowi Europejskiemu i Radzie swoje sprawozdanie dotyczące stosowania rozporządzenia w sprawie GSP[xvi]. Niniejszy przegląd śródokresowy świadczy o tym, że unijny GSP jest skuteczny: za jego pomocą udało się skoncentrować preferencje na krajach najbardziej potrzebujących i przyczynił się on do zrównoważonego rozwoju tych krajów. Skuteczność unijnego GSP zwiększyła się dzięki mechanizmowi monitorowania, co doprowadziło do usprawnień w zakresie praw człowieka i praw pracowniczych. W sektorze wyrobów włókienniczych i odzieżowych wywóz preferencyjny w ramach EBA miał pozytywny wpływ na działalność gospodarczą i tworzenie miejsc pracy.

Niektóre zalecenia i działania następcze z przeglądu śródokresowego

- *W odniesieniu do zwiększonej przejrzystości*: Komisja rozważa szereg praktycznych działań w celu usprawnienia monitorowania GSP Plus oraz dalszego zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego oraz w celu zwiększenia świadomości przedsiębiorstw i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym partnerów społecznych.
- *W celu wykorzystania przepisów dotyczących środków ochronnych zawartych w rozporządzeniu w sprawie GSP*: W 2019 r., w następstwie dochodzenia określonego w rozporządzeniu w sprawie GSP, UE nałożyła środki ochronne w odniesieniu do ryżu siewnego indyjskiego pochodzącego z Kambodży i Mjanmy/Birmy.
- *W celu wszczęcia procedur wycofania, gdy odpowiednie organy monitorujące zgłaszają poważne i systematyczne naruszenia*: dnia 11 lutego 2019 r. Komisja uruchomiła procedurę tymczasowego wycofania w odniesieniu do preferencji taryfowych przyznanych Kambodży.

- *W celu dalszego wzmocnienia współpracy z partnerami w rozwoju, również w celu przyciągnięcia większej liczby inwestycji w LDC.*

5. GSP PRZYCZYNIA SIĘ DO ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

W odniesieniu do praw pracowniczych i praw człowieka w przeglądzie śródokresowym ustalono skuteczność GSP Plus w zakresie tworzenia efektu dźwigni zarówno poprzez mechanizm monitorowania GSP Plus, jak i poprzez perspektywę przystąpienia (w przypadku państw kandydujących). Większa częstotliwość i ulepszony zakres monitorowania zgodności z zasadami GSP Plus zwiększyły unijny efekt dźwigni.

W okresie sprawozdawczym obejmującym lata 2018–2019 służby Komisji Europejskiej oraz Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ) przeprowadziły misje obserwacyjne w **Armenii, Boliwii, Kirgistanie, Mongolii, Pakistanie, na Filipinach, na Sri Lance, w Kambodży, Bangladeszu i Mjanmie/Birmie**. Oprócz wpływu, jaki GSP ma na tworzenie miejsc pracy, w przypadku którego szacunki wahają się od 500 000 w Mjanmie/Birmie do 5 mln w Bangladeszu, zaangażowanie oznaczało również poświęcenie większej uwagi normom pracy, prawom człowieka, a w przypadku GSP Plus – ochronie środowiska i dobrym rządom.

Poczyniono postępy **w kwestii praw dziecka**. W **Mongolii** przyjęto akty prawne dotyczące ochrony praw dziecka i znacznie zwiększono budżet na te cele. W **Paragwaju** podjęto działania w celu propagowania i ochrony praw dziecka. Na **Sri Lance** pracę dzieci ograniczono do 1 %. W **Boliwii** minimalny wiek dopuszczania do pracy dostosowano do norm MOP. W **Pakistanie** rząd zgodził się na przeprowadzenie badań dotyczących pracy dzieci. W **Republice Zielonego Przylądka** poczyniono ważne postępy w zakresie kryminalizacji wykorzystywania seksualnego nieletnich.

Rozwiązywana jest również kwestia **potencjalnego regresu w zakresie praw człowieka**. Niepokojące są wezwania do przywrócenia **kary śmierci**. Najbardziej niepokoi ponowne wezwanie do głosowania nad projektem ustawy o karze śmierci na **Filipinach**. Taka ustawa byłaby sprzeczna ze zobowiązaniami, które **Filipiny** podjęły w ramach Drugiego protokołu fakultatywnego do MPPOiP. W przypadku **Sri Lanki** powód do obaw stanowią oświadczenia, zgodnie z którymi egzekucje zostaną wznowione. Mimo to obraz sytuacji nie jest wyłącznie pesymistyczny: na przykład podczas niedawnej misji w ramach GSP Plus urzędnicy państwowi na Sri Lance wyrazili przekonanie, że faktyczne moratorium zostanie utrzymane. We własnej ocenie przeprowadzonej przez **Mongolię** stwierdzono, że ponowne wprowadzenie kary śmierci byłoby niezgodne z jej zobowiązaniami międzynarodowymi. Ocena ta pomogła przeciwdziałać planom ponownego wprowadzenia kary śmierci. Ponadto w **Pakistanie** trwają debaty nad zawężeniem liczby przestępstw karanych karą śmierci, a w międzyczasie znacznie zmniejszono liczbę egzekucji i zreformowano procedurę składania petycji o ułaskawienie.

W niektórych państwach **ulega zmniejszeniu przestrzeń społeczeństwa obywatelskiego**. W **Pakistanie** ma miejsce wydalanie szeregu międzynarodowych organizacji pozarządowych, co ma wpływ na swobodę działania organizacji pozostających w kraju. Zagrożona jest wolność wypowiedzi, w tym za pośrednictwem mediów. W **Boliwii** zgłaszane są przypadki stosowania przemocy słownej i fizycznej wobec obrońców praw człowieka i dziennikarzy oraz wzrasta liczba wszczynanych przeciwko nim postępowań karnych. W przypadku **Filipin** występują poważne obawy

dotyczące liczby ofiar śmiertelnych związanych z kampanią przeciwko niedozwolonym środkom odurzającym oraz z brakiem skutecznych, bezstronnych i przejrzystych dochodzeń we wszystkich przypadkach śmierci. Przestrzeń społeczeństwa obywatelskiego ulega zmniejszeniu również ze względu na środki wdrożone w kontekście **wojny z terroryzmem**. Doprowadziło to do zwiększenia przemocy wobec członków społeczeństwa obywatelskiego, obrońców praw człowieka, przedstawicieli ludów tubylczych, dziennikarzy i prawników. W **Kambodży** w ciągu ostatnich trzech lat nastąpiło pogorszenie stanu demokracji, poszanowania praw człowieka oraz państwa prawa, w tym zmniejszenie przestrzeni dla opozycji politycznej, mediów i społeczeństwa obywatelskiego.

Z drugiej strony podczas aksamitnej rewolucji w 2018 r. **Armenia** wykazała zauważalną poprawę w zakresie wolności wypowiedzi i zgromadzeń.

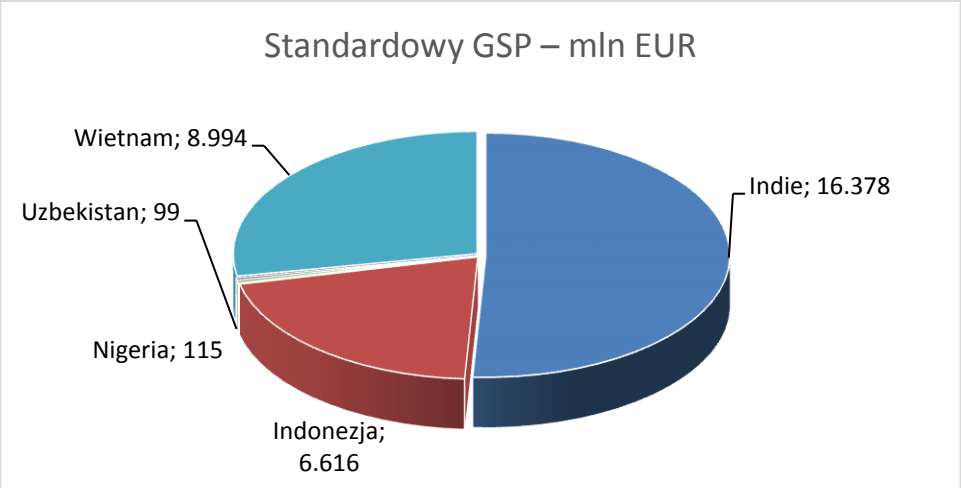
W dziedzinie **praw pracowniczych** obawy dotyczące **wolności zrzeszania się** utrzymują się na **Sri Lance, w Pakistanie, Bangladeszu i Mjanmie/Birmie**. W **Kirgistanie** przyjęcie projektu ustawy o związkach zawodowych drastycznie ograniczyłoby niezależność związków zawodowych. Kongres **Filipin** uchwalił ustawę o pewności sprawowania urzędu, aby położyć kres nadużywaniu „kontraktowania". Ustawa ta została ostatnio zawetowana przez prezydenta.

W odniesieniu do ochrony środowiska i zmiany klimatu państwa usprawniły sprawozdawczość (np. Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem). Wszyscy beneficjenci podpisali **porozumienie paryskie i poprawkę z Kigali do protokołu montrealskiego**. Prawdopodobnie jednak większe skoncentrowanie się w ramach monitorowania na środowisku mogłoby pozwolić na silniejsze oddziaływanie. Oczekuje się, że globalne ramy dla różnorodności biologicznej po 2020 r. – w ramach Konwencji o różnorodności biologicznej – ustanowią silniejsze cele i mechanizmy przeglądu postępów i wdrażania w poszczególnych krajach.

6. OGÓLNE ROZWIĄZANIE GSP

W okresie sprawozdawczym obejmującym lata 2018–2019 **Ghana, Wybrzeże Kości Słoniowej i Suazi** opuściły GSP ze względu na podpisanie umów o wolnym handlu z UE, podczas gdy dołączyło do niego jedno państwo (**Samoa)** – w związku z utratą statusu LDC, przez co na koniec okresu łączna liczba beneficjentów wyniosła 15. Na poniższym wykresie przedstawiono podział przywozu preferencyjnego[xvii] w ramach ogólnego rozwiązania GSP w 2018 r.

Wykres 3. Główni beneficjenci ogólnego rozwiązania GSP w 2018 r. (przywóz do UE w mln EUR)

Pomimo nieznacznego zmniejszenia przywozu w ramach GSP (z 16,6 mld EUR w 2016 r. do 16,4 mld EUR w 2018 r.) **Indie pozostają największym beneficjentem** ogólnego rozwiązania GSP, odpowiadającym za 50,8 % całego przywozu w ramach GSP do UE. Za nimi plasują się **Wietnam** (27,9 %) oraz **Indonezja** (20,5 %). Pierwszą piątkę uzupełniają **Nigeria** i **Uzbekistan**, których udziały procentowe są niewielkie (odpowiednio 0,4 % i 0,3 %).

Zniesienie preferencji w odniesieniu do produktów

Zniesienie preferencji w odniesieniu do produktów ma na celu odebranie beneficjentom GSP preferencji w odniesieniu do konkretnych sekcji produktów na podstawie przesłanki, że przywóz tych produktów nie wymaga już unijnych preferencji. Ma to zastosowanie do ogólnego rozwiązania GSP. Nowe zniesienia preferencji mają zastosowanie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.:

Tabela 2. Zniesienie preferencji w odniesieniu do produktów w okresach obejmujących lata 2017–2019 oraz 2020–2022

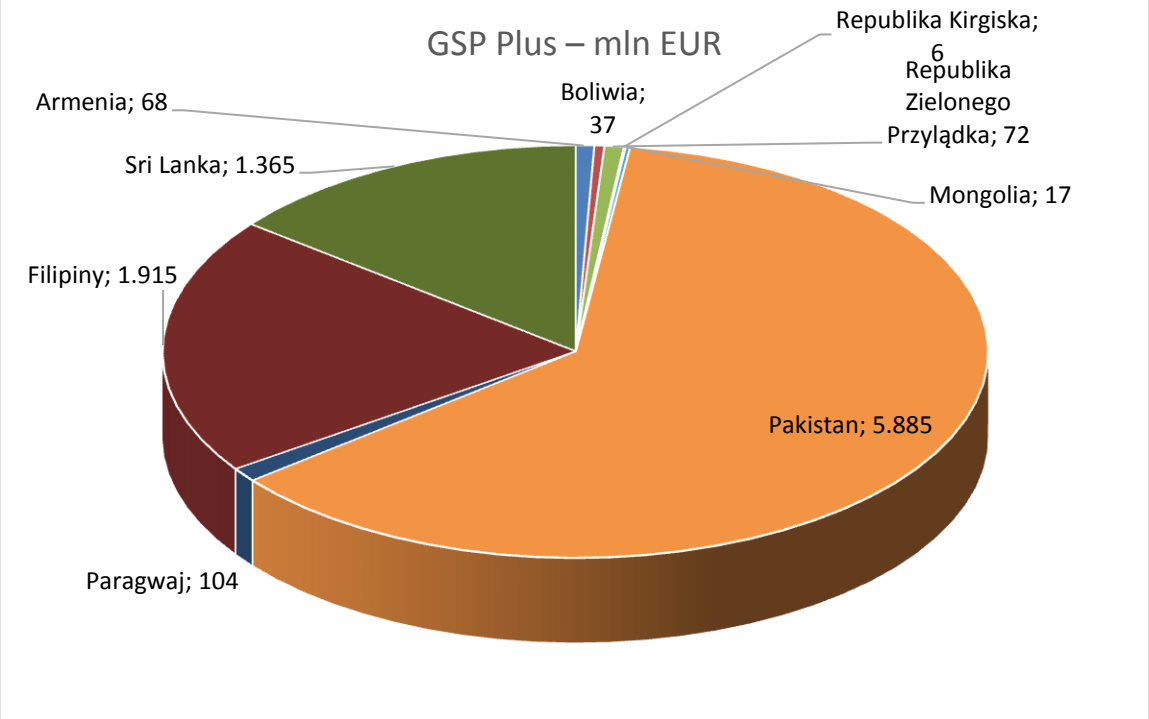
Państwo beneficjent z systemu GSP	Sekcja GSP objęta zniesieniem preferencji do dnia 31 grudnia 2019 r.	Sekcja GSP objęta zniesieniem preferencji od dnia 1 stycznia 2020 r.	Opis produktu
Indie	S-5		Produkty mineralne
	S-6a	S-6a	Chemikalia nieorganiczne i organiczne
	S-11a	S-11a	Wyroby włókiennicze
	S-14	S-14	Perły i metale szlachetne
	S-15a	S-15a	Żelazo i stal oraz wyroby z żelaza i stali
	S-15b	S-15b	Metale nieszlachetne (z wyłączeniem żelaza i stali), artykuły z metali nieszlachetnych (z wyłączeniem artykułów z żelaza i stali)
		S-17a	Lokomotywy pojazdów szynowych, tabor szynowy
	S-17b	S-17b	Pojazdy silnikowe, rowery, statki powietrzne i statki kosmiczne, statki i łodzie
Indonezja	S-1a	S-1a	Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego z wyłączeniem ryb
	S-3	S-3	Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce lub roślinne
		S-5	Produkty mineralne
		S-9a	Drewno i artykuły z drewna; węgiel drzewny
Kenia	S-2a	S-2a	Żywe rośliny i produkty kwiaciarskie
Ukraina	S-17a		Pojazdy i produkty kolejowe i tramwajowe
	S-3		Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce lub roślinne

7. ROZWIĄZANIE GSP PLUS

Rozwiązanie GSP Plus jest jednym z podstawowych unijnych narzędzi promowania zrównoważonego rozwoju w podatnych na zagrożenia krajach rozwijających się. Państwa muszą wypełniać dwa dodatkowe zestawy kryteriów: (i) podatność na zagrożenia (składająca się z udziału przywozu i dywersyfikacji gospodarczej); oraz (ii) zrównoważony rozwój. Jeśli chodzi o ten ostatni, państwa muszą ratyfikować 27 głównych konwencji międzynarodowych dotyczących praw człowieka i praw pracowniczych, ochrony środowiska oraz dobrych rządów. Ponadto państwa nie mogą mieć sformułowanych zastrzeżeń, które są zakazane w tych konwencjach, a najnowsze wnioski organów monitorujących w ramach tych konwencji nie mogą wskazywać żadnych poważnych przypadków braku skutecznego ich wdrażania. W okresie sprawozdawczym obejmującym lata 2018–2019 beneficjentami GSP Plus było 9 krajów: **Armenia, Boliwia, Republika Zielonego Przylądka, Kirgistan, Mongolia, Pakistan, Paragwaj, Filipiny i Sri Lanka.**

Paragwaj przestał korzystać z GSP Plus w dniu 1 stycznia 2019 r. ponieważ był klasyfikowany jako kraj o średnio-wysokim dochodzie przez trzy kolejne lata. Na wykresie 4 przedstawiono wartość preferencyjnego przywozu z krajów objętych systemem GSP Plus w 2018 r. Największy udział miał **Pakistan**, którego przywóz stanowił 62,2 % całego przywozu w ramach GSP Plus do UE (74 % w 2018 r.).

Wykres 4. Główni beneficjenci ogólnego rozwiązania GSP Plus w 2018 r. (przywóz do UE w mln EUR)

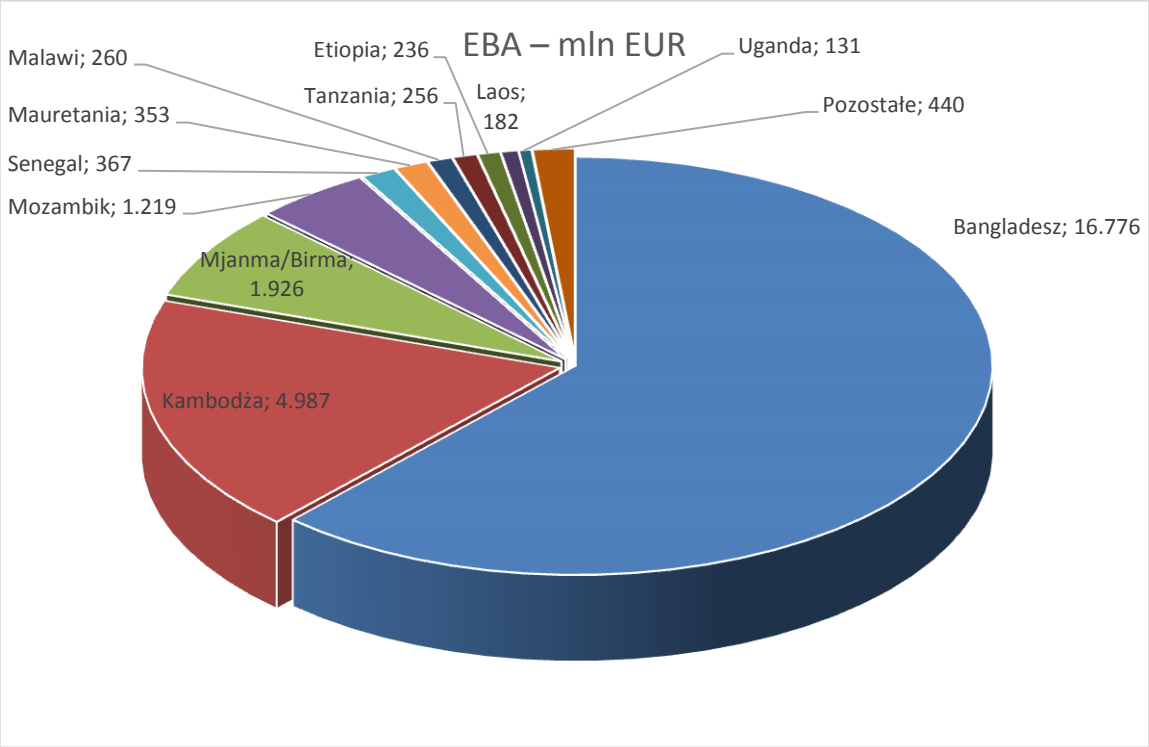
8. ROZWIĄZANIE „WSZYSTKO OPRÓCZ BRONI”

EBA jest flagowym instrumentem handlowym UE, którego celem jest pomaganie najbiedniejszym i najsłabszym krajom świata – LDC. Jedno państwo (**Samoa**) wycofało

się z tego rozwiązania w 2019 r. ze względu na utratą statusu LDC w 2014 r., w związku z czym łączna liczba beneficjentów wyniosła 48.

Na wykresie 5 przedstawiono zestawienie wartości oraz udziału procentowego przywozu preferencyjnego do UE z państw beneficjentów EBA w 2018 r. Największy udział przywozu w ramach EBA pochodził z **Bangladeszu** (61,8 %), a dalej uplasowały się **Kambodża** (18,4 %) oraz **Mjanma/Birma** (7,1 %). Jeżeli chodzi o beneficjentów ogólnego GSP **w 2018 r. Bangladesz wyprzedził Indie** (osiągając 16,8 mld EUR przywozu preferencyjnego wobec 16,4 mld EUR z Indii).

Wykres 5. Główni beneficjenci rozwiązania „wszystko oprócz broni" w 2018 r. (przywóz do UE w mln EUR)

9. PARTNERSTWO

GSP jest czymś więcej, niż narzędziem handlowym: dialog z UE dotyczący skutecznego wdrażania konwencji międzynarodowych wspiera długoterminowy zrównoważony rozwój danych krajów.

UE zapewnia również finansowanie dla partnerów, aby pomóc we wdrażaniu konwencji i w odnoszeniu większych korzyści:

W **Mongolii** określono produkty, które mogły być wprowadzane na rynek UE z wykorzystaniem rozwiązania GSP Plus. Wsparcie budżetowe UE obejmowało – na wniosek rządu – badanie na temat pracy dzieci. Na **Sri Lance** UE pomogła sformułować Krajową Strategię Wywozu**.** W **Republice Kirgiskiej** pomoc techniczna UE wpierała świadomość na temat unijnych norm, procedur i modeli biznesowych, zwiększając stopień wykorzystania preferencji. W **Armenii** wsparcie na rzecz regionalnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego pomogło wyprodukować oparte na dowodach sprawozdania alternatywne do sprawozdań ONZ. W **Republice Zielonego Przylądka** UE wspierała pierwsze Stowarzyszenie Pracowników Domowych. W **Boliwii** UE wspierała ustanowienie ośrodka udzielającego pro bono porad prawnych on-line w sprawach dotyczących przemocy politycznej. W **Pakistanie** UE wspierała projekt skoncentrowany na wzmacnianiu praw społeczno-gospodarczych kobiet pracujących w rolnictwie w Pendżabie; **„**SMART **Myanmar"** propaguje zrównoważoną konsumpcję

i produkcję odzieży. W ramach projektu „Trade for Decent Work" („Handel dla godnej pracy") UE współpracuje z MOP w celu usprawnienia stosowania podstawowych konwencji MOP w **Bangladeszu**.

10. WNIOSKI

Jednostronne preferencje handlowe UE pomagają krajom w wychodzeniu z ubóstwa poprzez tworzenie gospodarki opartej na wartościach: ponad 10 % przywozu do UE pochodzi z państw beneficjentów GSP (w tym przywozu niepreferencyjnego). Poprzez ułatwianie wywozu do UE GSP przyciąga inwestycje, wspierając integrację w globalnych łańcuchach wartości. Dzięki temu powstają miejsca pracy i generowany jest dochód.

GSP stwarza zachęty do inwestowania w państwach beneficjentach. Odsetek przywozu preferencyjnego w ogólnym przywozie do UE jest ograniczony (3,8 % w 2018 r.) –jednak zachęca on przedsiębiorstwa i rządy do łączenia działalności gospodarczej ze zrównoważonym rozwojem. Propagowanie dobrego zarządzania i praw człowieka zapewnia bardziej przewidywalne otoczenie biznesowe. W branży odzieżowej nabywcy z UE wprowadzają nowe modele biznesowe z wysokimi (lub wyższymi) normami środowiskowymi i normami pracy. Te międzynarodowe wartości sprawiają, że przedsiębiorstwa są bardziej konkurencyjne.

GSP musi pozostać istotne dla rozwoju. Znaczenie preferencji maleje ze względu na umowy handlowe. Zapewnianie spójności z innymi obszarami polityki stało się jeszcze ważniejsze, więc beneficjenci mogą odnosić korzyści z GSP. Obejmuje to wsparcie na rzecz dywersyfikacji gospodarek, przyciągania nowych inwestycji, ułatwień w handlu i świadomości.

GSP potrzebuje silnych partnerstw: UE będzie w dalszym ciągu ściśle współpracowała z beneficjentami i zainteresowanymi stronami. Partnerzy ci, w tym Parlament Europejski i państwa członkowskie UE, są kluczowi, jeżeli chodzi o przyspieszenie realizacji Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030. Przemysł UE znajduje się w czołówce pod względem wysokich norm pracy, procesów produkcyjnych i ochrony środowiska i może wspierać zrównoważony rozwój krajów poprzez ich biznesplany.

Poprzez dostęp do rynku unijnego pomagamy krajom rozwijającym się w ich wysiłkach na rzecz wzrostu gospodarczego, ograniczania ubóstwa, dobrych rządów i zrównoważonego rozwoju.

ZAŁĄCZNIK I. BENEFICJENCI

Tabela 1. Ogólne rozwiązanie GSP

	Beneficjenci ogólnego GSP w okresie sprawozdawczym 2018–2019	Zmiany w statusie beneficjenta w latach 2018–2019 i później
1.	Wyspy Cooka	
2.	Wybrzeże Kości Słoniowej	Państwo opuściło system w dniu 1 stycznia 2019 r.
3.	Ghana	Państwo opuściło system w dniu 1 stycznia 2019 r.
4.	Indie	
5.	Indonezja	
6.	Kenia	
7.	Sfederowane Stany Mikronezji	
8.	Nauru	
9.	Nigeria	
10.	Niue	
11.	Republika Konga	
12.	Samoa	Państwo objęte na dzień 1 stycznia 2019 r. po usunięciu z EBA
13.	Suazi	Państwo opuściło system w dniu 1 stycznia 2019 r.
14.	Syria	
15.	Tadżykistan	
16.	Tonga	
17.	Uzbekistan	
18.	Wietnam	Państwo zostanie usunięte dwa lata po zbliżającym się wejściu w życie umowy o wolnym handlu zawartej z UE

Tabela 2. Rozwiązanie GSP Plus

	Beneficjenci GSP Plus w okresie sprawozdawczym 2018–2019	Zmiany w statusie beneficjenta GSP Plus w latach 2018–2019 i później
1.	Armenia	Państwo może opuścić system do dnia 1 stycznia 2022 r.*
2.	Boliwia	
3.	Republika Zielonego Przylądka	
4.	Kirgistan	
5.	Mongolia	
6.	Pakistan	
7.	Paragwaj	Państwo opuściło system w dniu 1 stycznia 2019 r.
8.	Filipiny	
9.	Sri Lanka	Państwo może opuścić system do dnia 1 stycznia 2023 r.*

*W zależności od zaklasyfikowania przez Bank Światowy w statusie wyższego średniego dochodu.

Tabela 3. Rozwiązanie EBA

Beneficjenci EBA w okresie sprawozdawczym 2018–2019			
1	Afganistan	26	Mali
2	Angola	27	Mauretania
3	Bangladesz	28	Malawi
4	Bhutan	29	Mjanma/Birma
5	Burkina Faso	30	Mozambik
6	Burundi	31	Nepal
7	Benin	32	Niger
8	Kambodża	33	Rwanda
9	Czad	34	Samoa **(państwo usunięte dnia 1 stycznia 2019 r.)**
10	Demokratyczna Republika Konga	35	Sierra Leone
11	Republika Środkowoafrykańska	36	Senegal
12	Komory	37	Wyspy Salomona
13	Dżibuti	38	Somalia
14	Erytrea	39	Sudan Południowy
15	Etiopia	40	Sudan
16	Gambia	41	Wyspy Świętego Tomasza i Książęca
17	Gwinea	42	Tanzania
18	Gwinea Równikowa	43	Timor Wschodni
19	Gwinea Bissau	44	Togo
20	Haiti	45	Tuvalu
21	Kiribati	46	Uganda
22	Laotańska Republika Ludowo-Demokratyczna	47	Vanuatu
23	Liberia	48	Jemen
24	Lesotho	49	Zambia
25	Madagaskar		

ZAŁĄCZNIK II. INFORMACJE STATYSTYCZNE

Tabela 1. Wartość przywozu preferencyjnego dla wszystkich krajów objętych GSP (w tys. EUR)*

Źródło: COMEXT – TARIC – ISDB			2016				2017				2018			
GSP	Państwo	Sekcja	Przywóz (w tys. EUR)			%	Przywóz (w tys. EUR)			%	Przywóz (w tys. EUR)			%
GSP	trzecie	produktu	Ogółem	Kwalifikowalny GSP	Wykorzystany GSP	wykorzystania GSP	Ogółem	Kwalifikowalny GSP	Wykorzystany GSP	wykorzystania GSP	Ogółem	Kwalifikowalny GSP	Wykorzystany GSP	wykorzystania GSP
Wszystkie GSP	Wszystkie państwa trzecie	Wszystkie sekcje	157.968.285	77.772.810	61.304.975	78,8	171.015.879	81.859.271	66.500.268	81,2	183.561.869	84.197.170	68.867.982	81,8
GSP EBA	Wszystkie państwa trzecie	Wszystkie sekcje	36.231.581	25.629.460	23.542.234	91,9	36.322.070	27.282.563	25.470.092	93,4	39.815.338	29.042.288	27.135.733	93,4
Ogólny GSP	Wszystkie państwa trzecie	Wszystkie sekcje	104.700.491	41.659.377	29.168.901	70,0	115.944.571	43.256.512	31.682.039	73,2	124.430.850	43.762.080	32.264.222	73,7
GSP Plus	Wszystkie państwa trzecie	Wszystkie sekcje	17.036.213	10.483.974	8.593.840	82,0	18.749.238	11.320.197	9.348.137	82,6	19.315.681	11.392.802	9.468.028	83,1

Tabela 2. Wartość przywozu preferencyjnego przez kraje objęte ogólnym rozwiązaniem GSP (w tys. EUR)*

Źródło: COMEXT – TARIC – ISDB			2016				2017				2018			
GSP	Państwo	Sekcja	Przywóz (w tys. EUR)			%	Przywóz (w tys. EUR)			%	Przywóz (w tys. EUR)			%
GSP	trzecie	produktu	Ogółem	Kwalifikowalny GSP	Wykorzystany GSP	wykorzystania GSP	Ogółem	Kwalifikowalny GSP	Wykorzystany GSP	wykorzystania GSP	Ogółem	Kwalifikowalny GSP	Wykorzystany GSP	wykorzystania GSP
Ogólny GSP	Kongo	Wszystkie sekcje	1.048.684	34.084	14.350	42,1	1.001.210	20.113	13.739	68,3	847.801	40.989	32.744	79,9
Ogólny GSP	Wyspy Cooka	Wszystkie sekcje	8.659	246	31	12,7	7.721	54	3	6,3	12.118	29		
Ogólny GSP	Ghana	Wszystkie sekcje	2.287.682	683.385	868	0,1	1.791.855	742.412	5.677	0,8	2.591.628	766.996	1.256	0,2
Ogólny GSP	Indie	Wszystkie sekcje	37.687.522	18.889.804	16.638.803	88,1	42.011.292	18.521.203	16.055.203	86,7	43.601.093	18.765.680	16.377.580	87,3
Ogólny GSP	Indonezja	Wszystkie sekcje	14.029.260	7.314.440	5.166.233	70,6	15.508.752	8.054.954	6.372.484	79,1	15.557.258	8.173.754	6.616.400	80,9
Ogólny GSP	Wybrzeże Kości Słoniowej	Wszystkie sekcje	4.535.782	1.294.557	2.070	0,2	4.352.843	1.294.499	1.540	0,1	3.987.626	1.166.178	467	0,0
Ogólny GSP	Kenia	Wszystkie sekcje	1.268.546	870.131	16.288	1,9	1.227.254	392.672	3.373	0,9	1.264.239	419.889	2.648	0,6
Ogólny GSP	Mikronezja	Wszystkie sekcje	450	442	112	25,4	144	142	81	57,5	122	112	62	55,0
Ogólny GSP	Nauru	Wszystkie sekcje	95	53			68	43			274	14		
Ogólny GSP	Nigeria	Wszystkie sekcje	10.844.785	157.780	101.974	64,6	13.207.881	164.081	107.070	65,3	18.715.007	147.040	114.661	78,0
Ogólny GSP	Niue	Wszystkie sekcje	267	181			231	21			346	22		
Ogólny GSP	Suazi	Wszystkie sekcje	121.534	21.049	56	0,3	84.692	15.358			63.303	19.269	29	0,2
Ogólny GSP	Syria	Wszystkie sekcje	49.489	20.230	8.911	44,1	52.984	23.482	10.448	44,5	57.873	23.931	12.040	50,3
Ogólny GSP	Tadżykistan	Wszystkie sekcje	81.968	12.916	11.822	91,5	42.857	17.412	15.527	89,2	46.884	15.383	14.083	91,5
Ogólny GSP	Tonga	Wszystkie sekcje	863	125	35	28,2	312	106	56	52,4	1.403	1.019	97	9,5
Ogólny GSP	Uzbekistan	Wszystkie sekcje	117.189	86.289	75.689	87,7	176.378	134.804	121.308	90,0	152.522	112.334	98.606	87,8
Ogólny GSP	Wietnam	Wszystkie sekcje	32.617.715	12.273.664	7.131.655	58,1	36.478.097	13.875.158	8.975.529	64,7	37.531.353	14.109.440	8.993.548	63,7

* „Przywóz ogółem” obejmuje całość przywozu, w tym produkty, które automatycznie korzystają z zerowych stawek celnych w ramach klauzuli najwyższego uprzywilejowania („KNU”) . „Przywóz kwalifikowalny do rozwiązania EBA” stanowi jedynie odniesienie do tych produktów w ramach rozwiązania EBA, wobec których nie stosuje się zerowej stawki celnej KNU.

Tabela 3. Wartość przywozu preferencyjnego przez kraje objęte rozwiązaniem EBA (w tys. EUR)*

Źródło: COMEXT – TARIC – ISDB			2016				2017				2018			
GSP	Państwo	Sekcja	Przywóz (w tys. EUR)			%	Przywóz (w tys. EUR)			%	Przywóz (w tys. EUR)			%
GSP	trzecie	produktu	Ogółem	Kwalifikowalny GSP	Wykorzystany GSP	wykorzystania GSP	Ogółem	Kwalifikowalny GSP	Wykorzystany GSP	wykorzystania GSP	Ogółem	Kwalifikowalny GSP	Wykorzystany GSP	wykorzystania GSP
GSP EBA	Wszystkie państwa trzecie	Wszystkie sekcje	36.231.581	25.629.460	23.542.234	91,9	36.322.070	27.282.563	25.470.092	93,4	39.815.338	29.042.288	27.135.733	93,4
GSP EBA	Afganistan	Wszystkie sekcje	18.886	5.632	2.846	50,5	21.365	7.112	3.792	53,3	25.966	11.958	6.962	58,2
GSP EBA	Angola	Wszystkie sekcje	4.156.543	69.808	30.828	44,2	2.273.906	55.874	28.024	50,2	3.628.254	47.610	32.460	68,2
GSP EBA	Bangladesz	Wszystkie sekcje	16.384.267	16.321.080	15.617.510	95,7	16.744.627	16.676.909	16.145.456	96,8	17.400.928	17.327.005	16.776.310	96,8
GSP EBA	Benin	Wszystkie sekcje	39.218	5.115	4.817	94,2	18.048	3.132	2.830	90,4	17.034	4.128	3.454	83,7
GSP EBA	Bhutan	Wszystkie sekcje	2.604	2.139	1.884	88,1	13.218	13.121	12.954	98,7	26.226	25.475	24.972	98,0
GSP EBA	Burkina Faso	Wszystkie sekcje	109.149	10.928	9.912	90,7	165.781	16.468	15.422	93,6	189.383	19.177	17.953	93,6
GSP EBA	Burundi	Wszystkie sekcje	31.925	292	260	89,3	24.881	186	86	46,5	24.477	226	139	61,6
GSP EBA	Kambodża	Wszystkie sekcje	4.595.590	4.529.091	4.179.306	92,3	4.957.827	4.922.461	4.711.554	95,7	5.254.668	5.214.970	4.987.305	95,6
GSP EBA	Republika Środkowoafrykańska	Wszystkie sekcje	16.556	748	6	0,9	12.258	385	363	94,2	13.335	358		
GSP EBA	Czad	Wszystkie sekcje	114.667	978			200.324	229			344.373	1.047	0	0,0
GSP EBA	Komory	Wszystkie sekcje	15.515	7.505	7.168	95,5	19.463	9.603	8.974	93,5	26.128	8.848	5.861	66,2
GSP EBA	Demokratyczna Republika Konga	Wszystkie sekcje	738.795	6.001	3.595	59,9	747.666	8.701	7.030	80,8	693.937	34.773	33.419	96,1
GSP EBA	Dżibuti	Wszystkie sekcje	23.097	5.402	156	2,9	17.952	8.793	266	3,0	12.918	5.300	194	3,7
GSP EBA	Gwinea Równikowa	Wszystkie sekcje	1.237.741	22.795	19.052	83,6	1.046.548	13.428	11.680	87,0	1.263.790	7.028	1.900	27,0
GSP EBA	Erytrea	Wszystkie sekcje	13.248	2.171	2.031	93,6	19.991	2.057	1.995	97,0	2.290	2.121	1.969	92,8
GSP EBA	Etiopia	Wszystkie sekcje	712.168	400.421	245.789	61,4	651.593	248.859	228.748	91,9	641.581	245.054	236.088	96,3
GSP EBA	Gambia	Wszystkie sekcje	14.039	10.512	9.933	94,5	11.847	6.660	6.475	97,2	17.864	11.640	9.859	84,7
GSP EBA	Gwinea	Wszystkie sekcje	522.866	2.664	811	30,5	442.790	3.062	1.447	47,3	507.006	1.843	1.022	55,4
GSP EBA	Gwinea Bissau	Wszystkie sekcje	1.602	404			3.199	30			3.491	401	198	49,4
GSP EBA	Haiti	Wszystkie sekcje	39.484	15.996	13.823	86,4	47.254	22.831	19.873	87,0	51.642	17.920	15.201	84,8
GSP EBA	Kiribati	Wszystkie sekcje	152	97			300	211	140	66,4	298	178	158	88,6
GSP EBA	Laos	Wszystkie sekcje	235.140	177.175	170.097	96,0	273.718	190.102	179.627	94,5	250.958	196.320	182.257	92,8
GSP EBA	Lesotho	Wszystkie sekcje	207.516	2.875	2.047	71,2	270.789	5.617	1.253	22,3	352.205	5.862	1.586	27,1
GSP EBA	Liberia	Wszystkie sekcje	272.913	4.301	379	8,8	534.157	1.219	49	4,0	341.751	542	5	0,9
GSP EBA	Madagaskar	Wszystkie sekcje	935.078	702.377	9.859	1,4	1.114.120	843.318	22.715	2,7	1.166.604	900.121	20.387	2,3
GSP EBA	Malawi	Wszystkie sekcje	267.919	215.082	214.029	99,5	364.680	306.073	304.207	99,4	300.737	263.068	260.300	98,9
GSP EBA	Mali	Wszystkie sekcje	36.626	5.706	4.773	83,6	27.209	4.658	3.618	77,7	41.228	4.564	1.255	27,5
GSP EBA	Mauretania	Wszystkie sekcje	428.459	224.239	217.879	97,2	497.476	316.171	312.154	98,7	523.375	358.765	352.581	98,3
GSP EBA	Mozambik	Wszystkie sekcje	1.301.694	970.575	964.758	99,4	1.636.345	1.133.619	1.114.523	98,3	1.839.684	1.240.216	1.219.492	98,3
GSP EBA	Mjanma/Birma	Wszystkie sekcje	974.013	878.013	828.360	94,3	1.507.975	1.398.240	1.316.449	94,2	2.188.738	2.016.300	1.926.416	95,5
GSP EBA	Nepal	Wszystkie sekcje	94.312	83.435	77.175	92,5	93.138	82.461	74.986	90,9	90.223	78.759	71.368	90,6
GSP EBA	Niger	Wszystkie sekcje	116.024	3.692	3.080	83,4	83.907	3.913	3.504	89,5	7.529	4.011	3.188	79,5
GSP EBA	Rwanda	Wszystkie sekcje	51.349	1.991	947	47,6	56.158	6.511	5.575	85,6	64.459	10.550	10.061	95,4
GSP EBA	Samoa	Wszystkie sekcje	1.882	1.475	293	19,9	5.524	4.051	117	2,9	2.553	669	446	66,6
GSP EBA	Wyspy Świętego Tomasza	Wszystkie sekcje	10.241	183	98	53,5	7.835	151	91	60,5	5.380	744	533	71,7
GSP EBA	Senegal	Wszystkie sekcje	416.579	266.230	255.426	95,9	441.511	337.757	324.888	96,2	542.620	381.831	366.717	96,0
GSP EBA	Sierra Leone	Wszystkie sekcje	222.938	1.645	533	32,4	246.881	3.188	2.342	73,4	230.772	4.071	647	15,9
GSP EBA	Wyspy Salomona	Wszystkie sekcje	53.495	52.945	52.848	99,8	65.781	65.414	65.389	100,0	69.634	68.986	68.804	99,7
GSP EBA	Somalia	Wszystkie sekcje	13.047	568	15	2,7	18.119	106			23.935	750	609	81,1
GSP EBA	Sudan Południowy	Wszystkie sekcje	303	104	70	67,6	234	74	5	6,7	93	35		
GSP EBA	Sudan	Wszystkie sekcje	182.863	23.460	22.751	97,0	171.714	43.275	41.417	95,7	150.264	11.762	10.689	90,9
GSP EBA	Tanzania	Wszystkie sekcje	620.797	324.271	317.666	98,0	504.007	276.635	268.100	96,9	473.345	263.768	256.364	97,2
GSP EBA	Timor Wschodni	Wszystkie sekcje	5.369	71			12.880	6.598			9.808	5.181		
GSP EBA	Togo	Wszystkie sekcje	102.775	33.290	24.138	72,5	76.888	20.349	18.669	91,7	78.778	23.650	22.288	94,2
GSP EBA	Tuvalu	Wszystkie sekcje	51	28			155	42			294	34		
GSP EBA	Uganda	Wszystkie sekcje	444.563	150.535	148.273	98,5	511.912	144.142	141.158	97,9	470.893	134.028	131.480	98,1
GSP EBA	Vanuatu	Wszystkie sekcje	3.334	1.475	370	25,1	987	332	180	54,2	1.020	110	22	20,4
GSP EBA	Jemen	Wszystkie sekcje	18.692	6.285	4.574	72,8	31.930	17.315	16.012	92,5	39.584	28.791	26.070	90,5
GSP EBA	Zambia	Wszystkie sekcje	425.496	77.656	72.067	92,8	325.205	51.121	45.955	89,9	403.284	51.739	46.744	90,3

Tabela 4. Wartość przywozu preferencyjnego przez kraje objęte rozwiązaniem GSP Plus (w tys. EUR)*

Źródło: COMEXT – TARIC – ISDB			2016				2017				2018			
GSP	Państwo	Sekcja	Przywóz (w tys. EUR)			%	Przywóz (w tys. EUR)			%	Przywóz (w tys. EUR)			%
GSP	trzecie	produktu	Ogółem	Kwalifikowalny GSP	Wykorzystany GSP	wykorzystania GSP	Ogółem	Kwalifikowalny GSP	Wykorzystany GSP	wykorzystania GSP	Ogółem	Kwalifikowalny GSP	Wykorzystany GSP	wykorzystania GSP
GSP Plus	Wszystkie państwa trzecie	Wszystkie sekcje	17.036.213	10.483.974	8.593.840	82,0	18.749.238	11.320.197	9.348.137	82,6	19.315.681	11.392.802	9.468.028	83,1
GSP Plus	Armenia	Wszystkie sekcje	310.033	116.430	107.772	92,6	351.132	135.485	130.319	96,2	207.913	74.868	68.162	91,0
GSP Plus	Boliwia	Wszystkie sekcje	529.756	58.741	55.233	94,0	474.410	58.523	54.344	92,9	592.673	40.672	36.853	90,6
GSP Plus	Republika Zielonego Przylądka	Wszystkie sekcje	70.614	68.097	65.886	96,8	72.266	46.474	38.426	82,7	90.454	75.364	71.567	95,0
GSP Plus	Republika Kirgiska	Wszystkie sekcje	72.289	6.089	3.244	53,3	164.933	7.978	4.795	60,1	631.176	10.070	6.112	60,7
GSP Plus	Mongolia	Wszystkie sekcje	64.167	18.139	15.264	84,1	69.579	19.509	16.795	86,1	72.587	17.942	16.522	92,1
GSP Plus	Pakistan	Wszystkie sekcje	6.205.712	5.783.301	5.522.688	95,5	6.592.810	6.114.571	5.877.716	96,1	6.739.519	6.097.752	5.885.055	96,5
GSP Plus	Paragwaj	Wszystkie sekcje	1.074.459	41.718	36.558	87,6	1.147.669	53.960	47.532	88,1	735.556	110.178	104.408	94,8
GSP Plus	Filipiny	Wszystkie sekcje	6.306.721	2.361.822	1.681.542	71,2	7.241.862	2.620.112	1.937.602	74,0	7.490.408	2.618.057	1.914.773	73,1
GSP Plus	Sri Lanka	Wszystkie sekcje	2.402.460	2.029.637	1.105.654	54,5	2.634.576	2.263.585	1.240.607	54,8	2.755.395	2.347.900	1.364.575	58,1

[i] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012 z dnia 25 października 2012 r. wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 732/2008, Dz.U. L 303 z 31.10.2012.

[ii] Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące stosowania rozporządzenia (UE) nr 978/2012 {SWD(2018) 430 final}, COM(2018) 665 final, Bruksela, 4.10.2018 r.

[iii] http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11541

[iv] Zob. Market Access for Products and Services of Export Interest to Least Developed Countries [Dostęp do rynku dla produktów i usług mających znaczenie dla wywozu z krajów najsłabiej rozwiniętych]. Nota sekretariatu WTO, WT/COMTD/LDC/W/66, z dnia 2 października 2018 r.

[v] Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/249 z dnia 12 lutego 2019 r., Dz.U. L 42 z 13.2.2019.

[vi] Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1979 z dnia 28 sierpnia 2015 r., Dz.U. L 289 z 5.11.2015.

[vii] Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2018/148 z dnia 27 września 2017 r., Dz.U. L 26 z 31.1.2018.

[viii] Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1979 z dnia 28 sierpnia 2015 r., Dz.U. L 289 z 5.11.2015.

[ix] Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/217 z dnia 5 grudnia 2016 r., Dz.U. L 34 z 9.2.2017.

[x] Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1979 z dnia 28 sierpnia 2015 r., Dz.U. L 289 z 5.11.2015 .

[xi] Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2018/148 z dnia 27 września 2017 r., Dz.U. L 26 z 31.1.2018.

[xii] Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/67 z dnia 16 stycznia 2019 r., Dz.U. L 15 z 17.1.2019.

[xiii] Decyzja wykonawcza Komisji z dnia 11 lutego 2019 r. w sprawie wszczęcia, na podstawie art. 19 rozporządzenia (UE) nr 978/2012, procedury tymczasowego wycofania preferencji taryfowych przyznanych Królestwu Kambodży, Dz.U. C 55 z 12.2.2019.

[xiv] Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie wdrożenia rozporządzenia (UE) nr 978/2012 w sprawie GSP (2018/2107(INI).

[xv] Art. 35 rozporządzenia w sprawie GSP określa podstawę dla danych statystycznych zawartych w niniejszym sprawozdaniu. Dane zostały zebrane przez DG TRADE na podstawie danych dostępnych we wrześniu 2019 r. w bazie danych COMEXT (przewidzianej w przepisach dotyczących Extrastatu (rozporządzenie (WE) nr 471/2009)) oraz w Eurostacie. Analiza uwzględnia jedynie przywóz do Unii w ramach procedury celnej dopuszczającej do swobodnego obrotu („normalny handel") i w związku z tym może on być niższy od łącznego przywozu. Przywóz ten wyklucza również specjalne kody CN, które nie stanowią części systemu GSP i statystycznego handlu objętego poufnością. Nie uwzględnia się statystycznego handlu objętego poufnością (w celu uniknięcia uzyskania przez importera z UE statystyk handlowych COMEXT oraz możliwych konsekwencji dla analizy na poziomie indywidualnego beneficjenta GSP lub produktu (kod towaru).

[xvi] COM(2018) 665 final, Bruksela, 4.10.2018.

[xvii] Przywóz preferencyjny jest przywozem kwalifikowalnym, w odniesieniu do którego skutecznie stosowano preferencje GSP.